ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਸਟੀਲ ਸਟੀਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ
ਬਨਾਮ
ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਦਿ.
(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7576-7577 ਦੇ 2021)
ਦਸੰਬਰ 09, 2021

[ਇੰਦਿਰਾ ਬੈਨਰਜੀ ਅਤੇ ਜੇ. ਕੇ. ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਪਰਿਵੇਸ਼ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 – ਪਿੱਛੇ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਕਲੀਅਰੈਂਸ – ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪਰਿਵੇਸ਼, ਜੰਗਲਾਤ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਮੰਤਰਾਲਾ ਨੂੰ ਬੋਕਾਰੋ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਕਲੀਅਰੈਂਸ (ਈਸੀ) ਦੇ ਅਨੁਦਾਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ – ਈਸੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜੇਐਸਪੀਸੀਬੀ ਕੋਲ, ਹਵਾ (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ, 1981 ਅਧੀਨ 'ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ' (ਸੀਟੀਈ) ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ - ਜੇਐਸਪੀਸੀਬੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬੋਕਾਰੋ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਟੀਈ ਦਿੱਤੀ – ਭਾਵੇਂ ਸੀਟੀਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬੋਕਾਰੋ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸਾਈਟ ਤੋਂ 5.3 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ - ਸੀਟੀਈ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ – ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਐਸਪੀਸੀਬੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਈਸੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਅਤਿਕ੍ਰਮਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕਰ ਕੇ ਈਸੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜੇਐਸਪੀਸੀਬੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ, ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਫ਼ਾਜ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜੋ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ – ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪਿੱਛੇ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਕਲੀਅਰੈਂਸ (ਐਫਸੀ) ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਵੀ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅੰਤਿਮ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ – ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਫੈਸਲਾ: 1986 ਦਾ ਐਕਟ ਪਿੱਛੇ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ – ਪਿੱਛੇ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਨੂੰ ਹਾਲਾਂਕਿ ਰੁਟੀਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਪਰ ਅਸਾਧਾਰਣ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਫੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ – ਪਿੱਛੇ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਜ਼ਾਈ ਉਪਾਯ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ – ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਬਿਨਾਂ ਈਸੀ ਜਾਂ ਜੇਐਸਪੀਸੀਬੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਐਮਓਈਐਫ ਨੇ ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪਿੱਛੇ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ

ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਇਸਦਾ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਜੋ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਂਕੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਈ.ਸੀ. ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੀ ਸਾਈਟ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾ ਲਈ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ - ਜੇ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਰਿਵਾਇਜ਼ਡ ਈ.ਸੀ. ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ 'ਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1. ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਂਕੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਪਰਿਆਵਰਣ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੀ ਸਾਈਟ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾ ਲਈ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਬਿਨਾਂ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਲੀਅਰੈਂਸਾਂ ਅਤੇ ਆਗਿਆਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੰਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੋ

ਸਕਦੀ ਹੈ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰ ਰਹੀ, ਜਾਂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਅਤੇ ਅਸਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੈਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 82]

2. 1986 ਐਕਟ ਪੋਸਟ ਫੈਕਟੋ ਪਰਿਆਵਰਣ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਖਤ ਅਨੁਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮਾਂ, ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਾਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਖਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਚਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪਰਿਆਵਰਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ, ਜਾਂ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਕੁਝ ਢਿੱਲ ਅਤੇ ਯਹਾਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੋਸਟ ਫੈਕਟੋ ਈ.ਸੀ. ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਜਾਂ ਸੈਂਕੜੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪਰਿਆਵਰਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 84]

3. ਪੋਸਟ ਫੈਕਟੋ ਪਰਿਆਵਰਣ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਨੂੰ ਹਾਲਾਂਕਿ ਰੁਟੀਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਪਰ ਅਸਾਧਾਰਣ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਰਿਆਵਰਣ ਫੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜਿੱਥੇ ਪੋਸਟ ਫੈਕਟੋ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪਰਿਣਾਮ ਕਿਸੇ ਉੱਦਯੋਗ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਪਰਿਣਾਮਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹਨ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ, ਪੋਸਟ ਫੈਕਟੋ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਲਾਗੂ ਨਿਯਮਾਂ, ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਖਤ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪੋਸਟ ਫੈਕਟੋ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਦੰਡਾਤਮਕ ਉਪਾਯ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਭਟਕਣ ਵਾਲੇ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ 'ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਭੁਗਤਾਉ' ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਿਆਵਰਣ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਵਸੂਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 87]

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਪਾਤਕ ਸਿਦਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਪਰਿਆਵਰਣ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਜਾਂ ਜੇ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਦੀ ਸੰਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮੌਜਾ ਸਾਊਥ ਪਰਬਤਪੁਰ ਵਿੱਚ 1350 ਏਕੜ ਜਮੀਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਟਡ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ (3MTPA) ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਿਆਵਰਣ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਪਰਿਆਵਰਣ ਕਲੀਅਰੈਂਸ 21 ਫਰਵਰੀ 2008 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਵੱਲੋਂ 5 ਮਈ 2008 ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦਿਆਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 300 ਨਿਯਮਤ ਅਤੇ 700 ਠੇਕਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਾਮਗਾਰ ਬਲ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਟਡ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਐਲੇਂਬਿਕ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਜ਼ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਚਾਲੂ ਰਹਿਣ ਜਾਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਥਾਪਨਾ ਨੂੰ ਸੋਧੀ ਈ.ਸੀ. ਦੇਣ ਦੀ ਅਨੁਮਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ, ਉਲੰਘਣਾਂ ਸਮੇਤ ਉਸ ਸਥਾਪਨਾ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ, 'ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇ' ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ 'ਤੇ। ਜੇ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਨੂੰ ਸੋਧੀ ਈ.ਸੀ. ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 88, 94, 95]

ਭਾਰਤੀ ਕੌਂਸਲ ਲਈ ਐਨਵਾਇਰੋ-ਲੀਗਲ ਐਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (1996) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 212 : [1996] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 503 ਐਲੇਂਬਿਕ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਰੋਹਿਤ ਪ੍ਰਜਾਪਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ 2020 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 347; ਲਾਫਾਰਜ ਉਮੀਆਮ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ (2011) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 338 : [2011] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 954 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਹਵਾਲਾ

[1996] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 503 ਪੈਰਾ 47 ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2011] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 954 ਪੈਰਾ 85 ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7576-7577 ਦੇ 2021.

ਝਾਰਖੰਡ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਾਂਚੀ ਵਿੱਚ 16.09.2020 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 4850 ਅਤੇ 1873 ਦੇ 2018 ਵਿੱਚ.

ਹਰੀਸ਼ ਐਨ. ਸਾਲਵੇ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਵੇਨੁਗੋਪਾਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਮਿਸ. ਅਨੁਰਾਧਾ ਦੱਤ, ਮਿਸ. ਸੁਮਨ ਯਾਦਵ, ਮਿਸ. ਨਿਖਿਤਾ ਸੂਰੀ, ਧ੍ਰੁਵ ਨਾਯਰ, ਕੁਨਾਲ ਦੱਤ, ਨਿੰਨਾਦ ਲੈਡ, ਅਨੀਸ਼ ਕਪੂਰ, ਮਿਸ. ਬੀ. ਵਿਜਯਲਕਸ਼ਮੀ ਮੇਨਨ, ਇਵੋ ਡੀ'ਕੋਸਟਾ, ਆਦਿਤਿਆ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ.

ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਬੈਨਰਜੀ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ., ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮੱਕਰ, ਸ਼ੈਲੇਸ਼ ਮਾਡੀਅਲ, ਕੇਤਨ ਪੌਲ, ਮਿਸ. ਦਿਵਿਆਂਸ਼ੀ ਐਚ. ਰਾਠੀ, ਰਾਘਵੇਂਦਰ ਐਸ. ਸ੍ਰੀਵਾਤਸਾ, ਰਵੀ ਸ਼ੰਕਰ ਡਾਈਵੇਦੀ, ਕੁਮਾਰ ਅਨੁਰਾਗ ਸਿੰਘ, ਸੌਰਭ ਜੈਨ, ਮਿਸ. ਤੁਲਿਕਾ ਮੁਖਰਜੀ, ਜ਼ੈਨ ਏ. ਖਾਨ, ਸ਼ਵੇਤਾਂਕ ਸਿੰਘ, ਮਿਸ. ਆਸਥਾ ਸ਼੍ਰੇਸਠ, ਰਾਜੇਸ਼ ਆਰ. ਦੁਬੇ, ਸੰਤੋਸ਼ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇੰਦਿਰਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇੰਦਿਰਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ 16ਵੀਂ ਸਤੰਬਰ 2020 ਨੂੰ ਝਾਰਖੰਡ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 1873 ਦੇ 2018 ਅਤੇ ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 4850 ਦੇ 2018 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ – ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਿਯੰਤਰਣ ਬੋਰਡ, ਇਥੇ ਜੇ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਕਹਿਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਦੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਨਿਯਮਨ ਕੰਟਰੋਲ ਹੇਠ ਆਪਣੀ ਇਕਾਈ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਝਾਰਖੰਡ ਦੇ ਬੋਕਾਰੋ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ 1.5 ਐਮ.ਟੀ.ਪੀ.ਏ. ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਟਡ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਦਾ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਕ ਹੈ। ਬੋਕਾਰੋ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ, ਜੋ 3,000 ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ 7000 ਠੇਕਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਨੇ ਵਿੱਤੀ ਵਰ੍ਹੇ 2019-20 ਵਿੱਚ 4,200 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਟੀਲ ਉਤਪਾਦਿਤ ਕੀਤੀ।

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਿਤ ਜਾਂ ਠੇਕਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਜੋਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਗਭਗ 30,000 ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਜੀਵਿਕਾ ਲਈ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ।

5. ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦਿਵਾਲੀਆ ਸੋਧਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ (ਸੀ.ਆਈ.ਆਰ.ਪੀ.) ਨੇ ਦਿਵਾਲੀਆ ਅਤੇ ਦਿਵਾਲਿਆਪਨ ਕੋਡ 2016 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਆਰੰਭ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਫਲ ਰੈਜੋਲੂਸ਼ਨ ਅਪਲਾਈਕੈਂਟ, ਵੇਦਾਂਤਾ ਲਿਮਿਟੇਡ ਨੇ 4 ਜੂਨ 2018 ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਸਪਾਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਰੁ.5,320 ਕਰੋੜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

6. ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੋਟਰਾਂ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਮਿੱਲਾਂ, ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪੌਦਿਆਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੁਆਰਾ ਧੂੰਆਂ, ਧੂੰਆਂ, ਹਰੀ ਘਰ ਗੈਸਾਂ ਦਾ ਉਤਸਰਜਨ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਕਾਰਨ

ਬਣਦਾ ਹੈ।

7. ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਛਤਰੀ ਹੇਠ ਚਰਚਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਿਮਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

8. 1972 ਵਿੱਚ, ਮਨੁੱਖੀ ਵਾਤਾਵਰਣ 'ਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਮੇਲਨ ਨੂੰ ਸਟਾਕਹੋਮ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ। ਵਿਚਾਰ-ਵਿਮਰਸ਼ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।

9. ਵਾਤਾਵਰਣ (ਸੁਰੱਖਿਆ) ਐਕਟ, 1986, ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ “1986 ਐਕਟ” ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਨੂੰ ਜੂਨ, 1972 ਵਿੱਚ ਸਟਾਕਹੋਮ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਮਨੁੱਖੀ ਵਾਤਾਵਰਣ 'ਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਮੇਲਨ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

10. 1986 ਐਕਟ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਣਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਸੱਠਾਂ ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ।

11. 1986 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰਣ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਉਪਾਅ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

(ਕ) ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ, ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ; ਜਾਂ” (ਖ) ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇ;

(ii) ਪਰਿਵੇਸ਼ਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਘਟਾਉ ਲਈ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰ-ਵਿਆਪੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ;

(iii) ਇਸਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਲਈ ਮਿਆਰ ਤੈਅ ਕਰਨਾ;

(iv) ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਪਰਿਵੇਸ਼ਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਉਤਸਰਜਨ ਜਾਂ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਿਆਰ ਤੈਅ ਕਰਨਾ:
ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਪਰਿਵੇਸ਼ਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਉਤਸਰਜਨ ਜਾਂ ਛੱਡਣ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਜਾਂ ਸੰਯੋਜਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਿਆਰ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ;

(v) ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦੀ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਉਦਯੋਗ, ਕਾਰਜ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਉਦਯੋਗਾਂ, ਕਾਰਜਾਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਨਹੀਂ ਚਲਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਜਾਂ ਕੁਝ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਚਲਾਈ ਜਾਵੇਗੀ;

(vi) ਪਰਿਵੇਸ਼ਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਉਪਾਅ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹਾਦਸਿਆਂ ਲਈ ਉਪਚਾਰਾਤਮਕ ਉਪਾਅ;

(vii) ਖਤਰਨਾਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਉਪਾਅ ਤੈਅ ਕਰਨਾ;

(viii) ਅਜਿਹੀਆਂ ਉਤਪਾਦਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ, ਪਦਾਰਥਾਂ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਜੋ ਪਰਿਵੇਸ਼ਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ;

(ix) ਪਰਿਵੇਸ਼ਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਖੋਜ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਪੌਂਸਰ ਕਰਨਾ;

(x) ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਿਮਿਸਿਜ਼, ਪਲਾਂਟ, ਉਪਕਰਣ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਉਤਪਾਦਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ, ਪਦਾਰਥਾਂ ਜਾਂ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਅਫਸਰਾਂ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੇ ਤਾਂ ਜੋ ਪਰਿਵੇਸ਼ਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਘਟਾਉ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕੇ;

(xi) ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਰਿਵੇਸ਼ਕ ਲੈਬੋਰੇਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣਾ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਰਿਵੇਸ਼ਕ ਲੈਬੋਰੇਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ; (xii) ਪਰਿਵੇਸ਼ਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕਰਨਾ;

(xiii) ਪਰਿਵੇਸ਼ਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਨਿਵਾਰਣ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਘਟਾਉ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਮੈਨੂਅਲਾਂ, ਕੋਡਾਂ ਜਾਂ ਗਾਈਡਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ;

(xiv) ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ।

13. 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ:

"ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਧਿਕਾਰਿਕ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ (ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਮੇਤ) ਦੀ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਾਮ ਜਾਂ ਨਾਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ; ਅਜਿਹੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤਾਵਾਂ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਭਿਆਸ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਨਿਭਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਉਪਾਅ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।"

14. 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਅਤੇ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਪਰਿਵੇਸ਼ਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਤੇ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੀ ਹੈ।

15. 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਪਰ 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਨਿਭਾਉਣ ਦੌਰਾਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਅਜਿਹੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੱਧ ਹੋਵੇਗਾ।

16. 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਖੰਡ (v) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ, ਪਰਿਵੇਸ਼ (ਸੁਰੱਖਿਆ) ਨਿਯਮਾਂ, 1986 ਦੇ ਨਿਯਮ 5(3)(d) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਕੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 27 ਜਨਵਰੀ 1994 ਨੂੰ ਪਰਿਵੇਸ਼ਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸ਼ਡਿਊਲ I ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਜਾਂ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਤਬ ਤਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਿਵੇਸ਼ਕ ਕਲੀਅਰੈਂਸ (ਈਸੀ) ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾ ਮਿਲ ਜਾਵੇ।

17. ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜੋ ਸ਼ਡਿਊਲ I ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਿਸੇ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੈਕਰੇਟਰੀ, ਮਿਨਿਸਟਰੀ ਆਫ ਐਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟ ਅਤੇ ਫਾਰੈਸਟਸ (ਐਮ.ਓ.ਈ.ਐਫ.), ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਸ਼ਡਿਊਲ II ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਿਨੈ ਪੱਤਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਿਪੋਰਟ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਈ.ਆਈ.ਏ. (ਐਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟਲ ਇੰਪੈਕਟ ਅਸੈਸਮੈਂਟ) ਰਿਪੋਰਟ/ਐਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਪਲਾਨ (ਈ.ਐਮ.ਪੀ.) ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਐਮ.ਓ.ਈ.ਐਫ. ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਐਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟਲ ਇੰਪੈਕਟ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 2006 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਸਾਈਟ 'ਤੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਵੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਐਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟਲ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦੇਣ ਲਈ ਅੰਤਰਾਲ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨਤਾ ਹੈ।

18. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰੋਪੋਨੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨੈ ਪੱਤਰ ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਈ.ਆਈ.ਏ. ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਇੰਪੈਕਟ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਏਜੰਸੀ (ਆਈ.ਏ.ਏ.), ਜੋ ਕਿ ਐਮ.ਓ.ਈ.ਐਫ. ਹੈ, ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਆਕਲਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਸ਼ਡਿਊਲ III ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਗਠਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਜਣਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਜਣਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸਾਈਟ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਨਿਰੀਖਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੰਪੈਕਟ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰੋਪੋਨੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਡਾਟਾ ਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਆਕਲਨ ਅਧਾਰਿਤ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸੈੱਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਈਟਾਂ 'ਤੇ ਦੌਰਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਡਾਟਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਆਬਾਦੀ ਅਤੇ ਐਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟਲ ਗਰੁੱਪਾਂ ਨਾਲ ਬਾਤਚੀਤ ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਸਾਰਾਂਸ, ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਈ.ਸੀ. ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ, ਜਨਹਿੱਤ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਜਾਂ ਐਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟਲ ਗਰੁੱਪਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਈ.ਏ.ਏ. ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਜਨਤਾ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਕੇ। ਜਨਤਾ ਨੂੰ, ਜਨਹਿੱਤ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਈ.ਆਈ.ਏ. ਰਿਪੋਰਟ/ਐਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਪਲਾਨ (ਈ.ਐਮ.ਪੀ.) ਦੇ ਸਾਰਾਂਸ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਪੌਦੇ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਵੈਧ ਹੋਵੇਗੀ। ਐਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟਲ ਇੰਪੈਕਟ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕਲਾਜ IV ਈ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਆਈ.ਏ.ਏ. ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਮਲ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

19. ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜੋ ਕਿ 27ਵੇਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਜਨਵਰੀ 1994 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਿੱਚ 10ਵੇਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਅਪ੍ਰੈਲ 1997 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਨ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

20. ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜੋ ਕਿ ਐਸ.ਓ. 327(ਈ), 10ਵੇਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਅਪ੍ਰੈਲ 2001 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ, ਐਕਸਟਰਾ., ਪੀਟੀ.ਆਈਆਈ, ਸੈਕ.3(ਦੋ), 12ਵੇਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਅਪ੍ਰੈਲ 2001 ਨੂੰ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਿਯੰਤਰਣ ਬੋਰਡਾਂ/ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਚੇਅਰਪਰਸਨਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦਯੋਗ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਾਨਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਾਇਓਮੈਡੀਕਲ ਕਚਰੇ, ਖਤਰਨਾਕ ਰਸਾਇਣਾਂ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਠੋਸ ਕਚਰੇ ਅਤੇ ਨਗਰੀ ਠੋਸ ਕਚਰੇ ਸਮੇਤ ਪਲਾਸਟਿਕ ਕਚਰੇ ਦੇ ਮਾਨਕਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਣ, ਜੋ ਕਿ ਵਾਤਾਵਰਣ (ਸੁਰੱਖਿਆ) ਐਕਟ, 1986 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸੌਂਪਣਾ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਖੁਦ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਜਨਹਿਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

21. 8ਵੇਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਜਨਵਰੀ 2007 ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਾਤਾਵਰਣ, ਜੰਗਲਾਤ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਇਥੇ ਮੋਐਫ&ਸੀਸੀ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਈਸੀ ਦੇ ਅਨੁਦਾਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਬੋਕਾਰੋ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਚੰਦਨਕਿਯਾਰੀ ਬਲਾਕ ਦੇ ਮੌਜ਼ਾ ਸਾਊਥ ਪਰਬਤਪੁਰ ਵਿੱਚ 3 ਐਮਟੀਪੀਏ ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਟਡ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ।

22. ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੌਜ਼ਾ ਸਾਊਥ ਪਰਬਤਪੁਰ ਦੇ ਚੰਦਨਕਿਯਾਰੀ ਬਲਾਕ ਬੋਕਾਰੋ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹੇ ਗਏ ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ 1350 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜੰਗਲਾਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ।

23. ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ ਐਫ.ਨੰਬਰ.ਜੇ-11011/137/2006-ਆਈਏ-II (ਆਈ) ਮਿਤੀ 21ਸਤੰਬਰ$_{SUPERSCRIPT}$ ਫਰਵਰੀ 2008 ਦੁਆਰਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਈਸੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਈਸੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜੇਐਸਪੀਸੀਬੀ ਕੋਲ, ਹਵਾ (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ, 1981, ਇਥੇ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਐਕਟ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਾਣੀ (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ 1974, ਇਥੇ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਐਕਟ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਧੀਨ 'ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ' (ਸੀਟੀਈ) ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ।

24. 5ਵੇਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਮਈ 2008 ਨੂੰ, ਜੇਐਸਪੀਸੀਬੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੌਜ਼ਾ ਸਾਊਥ ਪਰਬਤਪੁਰ ਦੇ ਚੰਦਨਕਿਯਾਰੀ ਬਲਾਕ ਬੋਕਾਰੋ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ 3 ਐਮਟੀਪੀਏ ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਟਡ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਟੀਈ ਦਿੱਤੀ। ਸੀਟੀਈ ਮੋਐਫ&ਸੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਈਸੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

25. ਸੀ.ਟੀ.ਈ. ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਦਰ ਸਮਾਂ 4ਥ$_{SUPERSCRIPT}$ ਮਈ 2011 ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ। ਭਾਵੇਂ ਸੀ.ਟੀ.ਈ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬੋਕਾਰੋ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਚੰਦਨਕਿਯਾਰੀ ਬਲਾਕ ਦੇ ਮੌਜਾ ਸਾਊਥ ਪਰਬਤਪੁਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਬੋਕਾਰੋ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਚਾਸ ਬਲਾਕ ਵਿੱਚ ਮੌਜਾ ਭਗਾਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਸਾਈਟ ਤੋਂ 5.3 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਈ.ਸੀ. ਅਤੇ ਸੀ.ਟੀ.ਈ. ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

26. ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਮੰਤਰਾਲਾ (ਐਮ.ਓ.ਈ.ਐਫ.) ਵੱਲੋਂ 22ਜੀ$_{SUPERSCRIPT}$ ਜਨਵਰੀ, 2010 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਸਰਕੁਲਰ ਨੰਬਰ-ਜੇ-11013/41/2006-ਆਈ.ਏ.2(i) ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"ਇਸ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਉਦਾਹਰਣ ਆਏ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਵਰਤਕਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਪਰਿਆਵਰਣੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਮਿਲਣ ਜਾਂ ਜਨ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਾਈਟ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਵਰਤਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੰਤਰਾਲਾ ਨੂੰ ਪਰਿਆਵਰਣੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵੈਧ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਪਰਿਆਵਰਣੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਮੰਤਰਾਲਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਾਈਟ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਅਤੇ ਅਧਿਐਨ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰਿਆਵਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਜਨ ਸੁਣਵਾਈ ਬਦਲੇ ਸਥਾਨ ਲਈ ਵੈਧ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਨ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਾਈਟ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਬਦਲਾਅ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਈ.ਆਈ.ਏ. ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 2006 ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਜ਼ਣਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਮੇਟੀ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਬਦਲਾਅ ਇੰਨਾ ਮਾਮੂਲੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਈ.ਆਈ.ਏ./ਈ.ਐਮ.ਪੀ. ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਜੋ ਕਿ ਮਿਨਟਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਦਲੇ ਸਥਾਨ ਲਈ ਜਨ ਸੁਣਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਲਾਹਕਾਰ (ਇੰਚਾਰਜ)/ਐਸ.ਈ.ਆਈ.ਏ.ਏ. ਲਈ ਪੂਰਵ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ 'ਏ'/ਸ਼੍ਰੇਣੀ 'ਬੀ' ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ।

ਇਹ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

27. ਜਿਲ੍ਹਾ ਡੀ.ਐਫ.ਓ. (ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੰਗਲਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀ) ਬੋਕਾਰੋ ਵੱਲੋਂ ਸੰਦਰਭ ਨੰਬਰ 1142 ਮਿਤੀ 4ਥ ਮਈ 2010 ਦੇ ਇੱਕ ਸੰਚਾਰ ਰਾਹੀਂ ਜੇ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਨੂੰ ਬੋਕਾਰੋ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਚਾਸ ਬਲਾਕ ਦੇ ਮੌਜਾ ਭਗਾਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਟਡ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਜੰਗਲ ਸੰਰਕਸ਼ਣ ਐਕਟ 1980 ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜੰਗਲ ਐਕਟ 1927 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

ਡੀ.ਐਫ.ਓ., ਬੋਕਾਰੋ ਨੇ ਜੇ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 220.88 ਏਕੜ ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਅਤਿਕ੍ਰਮਣ ਕੀਤਾ ਹੈ।

28. ਐਸਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਭਾਰਤੀ ਜੰਗਲ ਐਕਟ, 1927, ਜੰਗਲ ਸੰਭਾਲ ਐਕਟ, 1980 ਅਤੇ ਬਿਹਾਰ ਪਬਲਿਕ ਲੈਂਡ ਐਨਕ੍ਰੋਚਮੈਂਟ ਐਕਟ, 1955 ਅਧੀਨ ਮਾਮਲੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਝਾਰਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ, 25ਵੀਂ ਜਨਵਰੀ 2011 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

29. 23ਵੀਂ ਸਤੰਬਰ 2010 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ 350 ਘਣ ਮੀਟਰ ਬਲਾਸਟ ਫਰਨੇਸ ਲਈ ਏਅਰ ਪੋਲਿਊਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਤੇ ਵਾਟਰ ਪੋਲਿਊਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 9ਵੀਂ ਸਤੰਬਰ 2011 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਪਲਾਂਟ ਲਈ ਸੀਟੀਓ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ।

30. 2ਰੀ ਦਸੰਬਰ 2011 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਐਮ.ਓ.ਈ.ਐਫ. ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ 3 ਐਮ.ਟੀ.ਪੀ.ਏ. ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਟਡ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਦਾ ਲੇਆਉਟ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਇੱਕ ਜਨ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ।

31. 18ਵੀਂ ਮਈ 2012 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਜੇ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਨੇ ਜੰਗਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਤਿਕ੍ਰਮਣ ਅਤੇ ਜੰਗਲ ਸੰਭਾਲ ਐਕਟ, 1980 ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਐਮ.ਓ.ਈ.ਐਫ.&ਸੀ.ਸੀ., ਨਵੀ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ। ਐਮ.ਓ.ਈ.ਐਫ.&ਸੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬੋਕਾਰੋ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਚਾਂਦਨਕਿਯਾਰੀ ਬਲਾਕ ਦੇ ਮੌਜ਼ਾ ਸਾਊਥ ਪਰਬਤਪੁਰ ਤੋਂ ਬੋਕਾਰੋ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਚਾਸ ਬਲਾਕ ਦੇ ਮੌਜ਼ਾ ਭਗਾਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਟਡ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਐਮ.ਓ.ਈ.ਐਫ.&ਸੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਵਿੱਚ ਸੀ।

32. ਜੇ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਮ.ਓ.ਈ.ਐਫ.&ਸੀ.ਸੀ. ਨੇ 6ਵੀਂ ਜੂਨ 2012 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 1986 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸ਼ੋ ਕਾਜ਼ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 20ਵੀਂ ਜੂਨ 2012 ਨੂੰ ਸ਼ੋ ਕਾਜ਼ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ।

33. 10ਵੀਂ ਸਤੰਬਰ 2012 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਜੇ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਨੂੰ ਵਾਟਰ ਪੋਲਿਊਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਤੇ ਏਅਰ ਪੋਲਿਊਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਸੀਟੀਓ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਈ ਯਾਦਾਂ ਐਮ.ਓ.ਈ.ਐਫ.&ਸੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਮ.ਓ.ਈ.ਐਫ.&ਸੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਜੇ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ੋ ਕਾਜ਼ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਨੂੰ ਐਮ.ਓ.ਈ.ਐਫ.&ਸੀ.ਸੀ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਹੈ।

34. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜੇ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੀ.ਟੀ.ਓ. ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਝਾਰਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸਦਾ ਨੰਬਰ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 2247/2012 ਸੀ। ਉਕਤ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ 5ਵੇਂ ਨਵੰਬਰ 2012 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸਦਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਭਾਗ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

> “ਜਵਾਬਦੇਹ 1 ਅਤੇ 2 ਅਰਜ਼ੀਦਾਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿਲਾਇਆ ਹੈ, ਜੇ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਅਰਜ਼ੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੋਏ, ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ/ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਪੰਜ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਜ਼ੀਦਾਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਗੇ।”

35. 27ਵੇਂ ਨਵੰਬਰ 2013 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸੀ.ਟੀ.ਓ. ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਸਾਈਟ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਅਤਿਕ੍ਰਮਣ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਜੰਗਲਾਤ ਸੰਰਕਸ਼ਣ ਐਕਟ, 1980 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। 27ਵੇਂ ਨਵੰਬਰ 2013 ਦੀ ਤਾਰੀਖ

ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਭਾਗ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:-

"ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੋ.ਈ.ਐਫ.ਅਤੇ ਸੀ.ਸੀ., ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਲੋਂ 6.6.2012 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਕਾਰਣ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਅਸੀਂ ਹਵਾ (ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ, 1981 ਦੀ ਧਾਰਾ 21(4) ਅਤੇ ਪਾਣੀ (ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ, 1974 ਦੀ ਧਾਰਾ 25(4) ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਏ ਸੀ.ਟੀ.ਓ. ਨੂੰ ਉਕਤ ਕਾਰਨ ਲਈ "ਇਨਕਾਰ" ਕਰਦੇ ਹਾਂ।"

36. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਵਮਾਨਨਾ ਦੀ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕੇਸ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 939 ਆਫ 2013 ਸੀ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ.(ਸੀ) ਨੰਬਰ 2247 ਆਫ 2012 ਵਿੱਚ ਝਾਰਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ। 29ਵੇਂ ਨਵੰਬਰ 2013 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਅਵਮਾਨਨਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੀ.ਟੀ.ਓ. ਦੇਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ।

37. 17ਵੇਂ ਅਪ੍ਰੈਲ 2013 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ, ਮੋ.ਈ.ਐਫ.ਅਤੇ ਸੀ.ਸੀ. ਨੇ ਝਾਰਖੰਡ ਦੀ ਸਟੇਟ ਤੋਂ ਜੰਗਲਾਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਅਤਿਕ੍ਰਮਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸਥਿਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਗੀ। ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ ਨੇ 13ਵੇਂ ਮਈ, 2014 ਨੂੰ ਮੋ.ਈ.ਐਫ.ਅਤੇ ਸੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ।

38. ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 20ਵੇਂ ਅਕਤੂਬਰ 2014 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ, ਮੋ.ਈ.ਐਫ.ਅਤੇ ਸੀ.ਸੀ., ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੇ ਜੰਗਲਾਤ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਬਦਲਾਅ ਵਿਭਾਗ, ਝਾਰਖੰਡ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ, 1927 ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਸੰਰਕਸ਼ਣ ਐਕਟ, 1980 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ, ਜੇ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਨੇ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31(ਏ) ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33(ਏ) ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ।

39. ਮੈਮੋ ਨੰਬਰ 521 ਮਿਤੀ 6 ਫਰਵਰੀ 2015 ਦੁਆਰਾ, ਝਾਰਖੰਡ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਜੰਗਲਾਤ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਬਦਲਾਅ ਨੇ ਝਾਰਖੰਡ ਦੇ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ., ਰਾਂਚੀ ਅਤੇ ਬੋਕਾਰੋ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 20ਵੀਂ ਅਕਤੂਬਰ, 2014 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਐਮ.ਓ.ਈ.ਐਫ.&ਐਮ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ।

40. ਜੇ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਦੇ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਝਾਰਖੰਡ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸਦਾ ਨੰਬਰ ਡਬਲਿਊ.ਪੀ(ਸੀ) ਨੰਬਰ 2033 ਆਫ 2015 ਸੀ। 5ਵੀਂ ਫਰਵਰੀ 2016 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜੇ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

41. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 25ਵੀਂ ਅਪ੍ਰੈਲ 2016 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸ਼ੋ ਕਾਰਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 28ਵੀਂ ਸਤੰਬਰ 2016 ਨੂੰ ਸ਼ੋ ਕਾਰਨ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪਲਾਂਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਿਯੰਤਰਣ ਉਪਾਯ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਝਾਰਖੰਡ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੁੱਖੀ ਵਨ ਸੰਰਕਸ਼ਕ (ਪੀ.ਸੀ.ਸੀ.ਐਫ.), ਨੇ ਨੰਬਰ 2966 ਮਿਤੀ 8ਵੀਂ ਅਗਸਤ 2016 ਦੇ ਇੱਕ ਸੰਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜੇ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਅਤਿਕ੍ਰਮਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੀ.ਸੀ.ਸੀ.ਐਫ., ਝਾਰਖੰਡ ਵੱਲੋਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕਾਰਨ ਦਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 28ਵੀਂ ਸਤੰਬਰ 2016 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਦੁਬਾਰਾ ਇਹ ਦੋਹਰਾਇਆ ਕਿ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਪਰਿਸਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

42. ਜੇ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੰਬਰ ਬੀ-319 ਮਿਤੀ 13ਵੀਂ ਫਰਵਰੀ 2017 ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ੋ ਕਾਰਨ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਝਾਰਖੰਡ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 5ਵੀਂ ਫਰਵਰੀ 2016 ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸੀ.ਟੀ.ਓ. ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ। ਜੇ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੀ.ਟੀ.ਓ. ਦਿੱਤਾ ਜੋ 31ਸਤੰਬਰ, 2017 ਤੱਕ ਵੈਧ ਸੀ।

43. ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਐਮ.ਓ.ਈ.ਐਫ.&ਐਮ.ਪੀ.ਸੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, 2006 ਅਧੀਨ ਪਰਿਯੋਜਨਾਵਾਂ ਲਈ ਸੰਦਰਭ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਮਿਲ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਈਟ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਪਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਪੂਰਵ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਉਤਪਾਦ ਮਿਸ਼ਰਣ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤਾ ਸੀ।

44. ਮੋਏਫ&ਸੀਸੀ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਜੋ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, 2006 ਅਧੀਨ ਵਾਤਾਵਰਣੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

45. ਮੋਏਫ&ਸੀਸੀ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਅਤੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ, ਬਜਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਨਿਯਮਤ ਅਤੇ ਚੈਕ ਕੀਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਹੋਰ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ।

46. ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਿਆਂ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਆਵਰਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਜੋ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, 2006 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

47. ਇੰਡੀਅਨ ਕੌਂਸਲ ਫਾਰ ਐਨਵਾਇਰੋ-ਲੀਗਲ ਐਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਓਰਸ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓਰਸ., ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਾਤਾਵਰਣੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਨਿਕਾਲਿਆ ਕਿ 1986 ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਬਢਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਉਪਾਅ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ 1986 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਕਰਨਾ, ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨਾ, ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਉਪਾਅਾਂ ਦੀ ਲਾਗਤ ਉਲੰਘਣਕਾਰੀ ਉਦਯੋਗ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਲੰਘਣਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਉਪਾਅਾਂ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਖਰਚਾ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵੀ "ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇ" ਸਿਦਾਂਤ ਤੋਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

48. 1986 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 3(2)(ਵੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਵਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ (ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ) ਨਿਯਮ, 1986 ਦੇ ਨਿਯਮ 5(3)(ਡੀ) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਕੇ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਓ. 804(ਈ) ਦਿਨਾਂਕ 14ਵੀਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਮਾਰਚ 2017 ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰੋਪੋਨੈਂਟਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਈ.ਸੀ. ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ, ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ, ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ ਜਾਂ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਪਿੱਛੇ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਿੱਚ ਈ.ਸੀ. ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

49. ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 3, 4 ਅਤੇ 5 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ:

"(3) ਉਲੰਘਣਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰੋਪੋਨੈਂਟ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਾਜ ਜਾਂ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਿਯੰਤਰਣ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਵੇਸ਼ (ਸੁਰੱਖਿਆ) ਐਕਟ, 1986 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ

ਅਤੇ ਹੋਰ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਪਰਿਵੇਸ਼ਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲਣ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਚਾਲਨ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(4) ਉਲੰਘਣਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਪਰਿਵੇਸ਼ (ਸੁਰੱਖਿਆ) ਐਕਟ, 1986 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਾਈਟ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪਰਿਵੇਸ਼ਕ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਅਧੀਨ ਪਰਿਵੇਸ਼ਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਪਰਯਾਪਤ ਉਪਾਅਾਂ ਨਾਲ ਟਿਕਾਊ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਜੇਕਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੈ, ਤਾਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਮੇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(5) ਜੇਕਰ, ਉਪ-ਪੈਰਾ(4) ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸੰਦਰਭ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਹੋਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਇਕੋਲੋਜੀਕਲ ਨੁਕਸਾਨ, ਰੀਮੀਡੀਏਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਸਮੁਦਾਇਕ ਸਰੋਤ ਵਧਾਉਣ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਦਰਭ ਸ਼ਰਤ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਕ ਸੁਤੰਤਰ ਅਧਿਐਨ ਵਜੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ। ਇਕੋਲੋਜੀਕਲ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਰੀਮੀਡੀਏਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਸਮੁਦਾਇਕ ਸਰੋਤ ਵਧਾਉਣ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਡਾਟਾ ਦਾ ਇਕੱਠ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਇੱਕ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਲੈਬੋਰੇਟਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਪਰਿਵੇਸ਼ (ਸੁਰੱਖਿਆ) ਐਕਟ, 1986 ਅਧੀਨ ਸੂਚਿਤ ਹੈ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਲੈਬੋਰੇਟਰੀ ਜੋ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਬੋਰਡ ਲਈ ਪਰੀਖਣ ਅਤੇ ਕੈਲੀਬ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲੈਬੋਰੇਟਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਜਾਂ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਕਿਸੇ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਔਦਿਓਗਿਕ ਖੋਜ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਲੈਬੋਰੇਟਰੀ ਹੈ।" 50. ਜਾਂ ਬਾਰੇ 24ਵੀਂ ਅਗਸਤ 2017 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਸੀਟੀਓ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। 13ਵੀਂ ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ, ਜੇਐਸਪੀਸੀਬੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸ਼ੋ ਕਾਰਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀਟੀਓ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਉਲੰਘਣਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਦੱਸੀ ਗਈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦਿਖਾਏ ਕਿ ਸੀਟੀਓ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸੀਟੀਓ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਪੈਂਡਿੰਗ ਸੀ।

51. 23ਵੇਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸੀ.ਟੀ.ਓ. ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦਿਖਾਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸ਼ੋ ਕਾਜ਼ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਆਨਲਾਈਨ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ।

52. 18ਵੇਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਦਸੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਚਾਰ ਨੰਬਰ 2105 ਦੁਆਰਾ ਜੇ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਨੇ ਐਮ.ਓ.ਈ.ਐਫ.&ਸੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ੋ ਕਾਜ਼ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਬਾਰੇ ਜੇ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਾਰਬਤਪੁਰ, ਝਾਰਖੰਡ ਵਿੱਚ ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਟਡ ਪਲਾਂਟ ਲਈ ਈ.ਸੀ. ਦੇ ਅਨੁਦਾਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਨਾਪਾਲਣਾ ਕਾਰਨ ਈ.ਸੀ. ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ।

53. 24ਵੇਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਅਗਸਤ 2017 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਜੇ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਦੁਆਰਾ ਸੀ.ਟੀ.ਓ. ਜਾਰੀ/ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦੁੱਖੀ ਹੋ ਕੇ ਝਾਰਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵ੍ਰਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਦਾ ਨੰਬਰ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ.(ਸੀ) ਨੰਬਰ 1873 ਆਫ 2018 ਸੀ, 12ਵੇਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਅਪ੍ਰੈਲ 2018 ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਸਪਾਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੀ.ਟੀ.ਓ. ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜੇ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਨੂੰ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮੰਗੇ।

54. 16ਵੇਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਜੁਲਾਈ 2018 ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜੇ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 24ਵੇਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਅਗਸਤ 2017 ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ.ਟੀ.ਓ. ਦੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ/ਅਨੁਦਾਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

55. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੋਰ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ

ਆਪਣੀ ਇਕਾਈ ਨੂੰ ਜੇ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਦੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮਨ ਅਧੀਨ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਪੀਰੀਅਡਿਕ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

"ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੋਏਫ&ਸੀ.ਸੀ., ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੁਆਰਾ 6.6.2012 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਸ਼ੋ ਕਾਜ਼ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਅਸੀਂ ਹਵਾ (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ, 1981 ਦੀ ਧਾਰਾ 21(4) ਅਤੇ ਪਾਣੀ (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ, 1974 ਦੀ ਧਾਰਾ 25(4) ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਟੀ.ਓ. ਨੂੰ ਉਕਤ ਕਾਰਨ ਲਈ 'ਇਨਕਾਰ' ਕਰਦੇ ਹਾਂ।"

57. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1873 ਦੇ 2018 ਦੇ ਸੋਧ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ। 25 ਅਗਸਤ 2018 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸੋਧ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੋਧੇ ਗਏ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ:-

"10. ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬੀ-ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਿਯੰਤਰਣ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ 23.08.2018 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਪਰਿਆਵਰਣ, ਜੰਗਲਾਤ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੁਆਰਾ 2012 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਘ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਛੇਤੀ ਹੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਕੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਿਯੰਤਰਣ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ 23.08.2018 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦਾ ਕਾਰਜ, ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਫ਼ਾਜ਼ ਨੂੰ 27.09.2018 ਤੱਕ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 16.07.2018 ਦਾ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ 27.09.2018 ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

11. ਜਿੰਨਾ ਪਰਿਆਵਰਣ, ਜੰਗਲਾਤ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਿ ਪੇਸ਼ਕਾਰ ਦੀ ਇਕਾਈ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਇਕਾਈ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ; ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੇਸ਼ਕਾਰ ਦੇ ਪਰਿਆਵਰਣੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ।

12. ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੇਸ਼ਕਾਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਘ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ/ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਅਪ੍ਰੋਚ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਦੱਸੇ ਗਏ ਉਲੰਘਣ ਦੇ ਨਿਯਮਿਤੀਕਰਨ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ (ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੱਕ, ਟਾਈਟਲ, ਹਿੱਤ, ਕਬਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਕਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕਿਸਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ) ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਘ ਦੇ ਜਵਾਬੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅੱਗੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਣ। 6.6.2012 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ, ਜੇ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਪੇਸ਼ਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਜਵਾਬ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ਕਾਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਯਮਿਤੀਕਰਨ ਵਿਚਾਰਨ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰਾ ਵਿਵਾਦ ਤੈਅ ਹੋ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਇਕਾਈ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਘ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ 25.09.2018 ਤੱਕ ਦੋਵਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵਾਧੂ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਖਲ ਕਰਕੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ।

I.A. ਨੰਬਰ 7610 ਅਤੇ I.A ਨੰਬਰ 7613 ਦੇ 2018 ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

14. ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਦਾਵੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 3 ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।"

58. 25ਵੀਂ ਅਗਸਤ 2018 ਦੀ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੋਏਫ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਈ.ਸੀ. ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਪੌਦਾ ਦੀ ਥਾਂ ਬਦਲ ਕੇ ਜੰਗਲਾਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਅਤਿਕ੍ਰਮਣ ਕਰਨ ਦੇ ਈ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਬਾਰੇ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

59. 31ਸਤੰਬਰ 2018 ਨੂੰ, ਮੋਏਫ&ਸੀ.ਸੀ. ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਈ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੌਦੇ ਦੀ ਥਾਂ ਬਦਲ ਕੇ ਜੰਗਲਾਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਅਤਿਕ੍ਰਮਣ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ੋ ਕਾਰਨ ਨੋਟਿਸ ਨੰਬਰ F.No.J-11011/137/2006-IA.Pt.II (i) ਮਿਤੀ 31ਸਤੰਬਰ 2018 ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ।

60. ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ 10ਵੀਂ ਸਤੰਬਰ 2018 ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੁਣਵਾਈ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। 12ਵੀਂ ਸਤੰਬਰ 2018 ਨੂੰ ਮਿਸਟਰ ਜਯਾਨੇਸ਼ ਭਾਰਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਮੋਏਫ&ਸੀ.ਸੀ. ਤੋਂ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

61. 20ਵੀਂ ਸਤੰਬਰ 2018 ਨੂੰ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੰਬਰ F.No.J-11011/137/2006-IA.II(I) ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਈ.ਸੀ. ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 220 ਏਕੜ ਜੰਗਲਾਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਅਤਿਕ੍ਰਮਣ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੌਦੇ ਦੀ ਥਾਂ ਪਰਬਤਪੁਰ ਤੋਂ ਭਗਾਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਈ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਤੈਅ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ।

62. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਝਾਰਖੰਡ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ W.P. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 4850 ਦੇ 2018 ਵਿੱਚ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਈ.ਸੀ. ਦੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

63. 27ਵੀਂ ਸਤੰਬਰ 2018 ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ 20ਵੀਂ ਸਤੰਬਰ 2018 ਦੇ ਚੁਕਾਇਆ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ, ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਚੁਕਾਇਆ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼, ਜੋ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇਕਾਈ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਚਾਲੂ ਇਕਾਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਸੀ।

64. 4 ਅਕਤੂਬਰ 2018 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏ ਬਿਨਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਜੰਗਲ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। 27 ਨਵੰਬਰ 2019 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏ ਬਿਨਾਂ "ਸੋਧਿਆ" ਈਸੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 27 ਸਤੰਬਰ 2018 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਸਤਾਰਾਂ ਨੂੰ 10.10.2018, 5.11.2018, 11.12.2018, 8.1.2019, 23.1.2019, 16.5.2019, 25.7.2019 ਅਤੇ 17.10.2019 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

65. 17 ਦਸੰਬਰ 2019 ਨੂੰ, ਮੋਏਫ&ਸੀਸੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਜੰਗਲ ਵਿਭਾਜਨ/ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਪਿੱਛੋਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਸਿਦਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਭਾਗ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:-

“ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਜੰਗਲ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਮੋਏਫ&ਸੀਸੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੰਗਲ (ਸੰਰਕਸ਼ਣ) ਐਕਟ, 1980 ਦੀ ਧਾਰਾ -2 ਅਧੀਨ ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਐਮ/ਐਸ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਸਟੀਲ ਸਟੀਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 184.23 ਹੈਕਟੇਅਰ ਜੰਗਲ ਭੂਮੀ (174.39 ਹੈਕਟੇਅਰ ਅਤਿਕ੍ਰਮਿਤ (ਪਿੱਛੋਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ) ਅਤੇ 9.84 ਹੈਕਟੇਅਰ ਕੁੰਵਾਰੀ ਭੂਮੀ) ਦੇ ਵਿਭਾਜਨ ਲਈ 'ਪਿੱਛੋਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ' ਦੇ ਸਿਦਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੀ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ:-

(i) ਵਿਭਾਜਿਤ ਜੰਗਲ ਭੂਮੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਬਦਲੇਗੀ ਨਹੀਂ; ...”

66. 26 ਫਰਵਰੀ 2020 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਝਾਰਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 4850 ਦੇ 2018 ਅਤੇ ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 1873 ਦੇ 2018 ਦੀ ਲੰਬਿਤਤਾ ਮੋਏਫ&ਸੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਈਸੀ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਗ੍ਰਾਂਟ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗੀ ਅਤੇ ਮੰਤਰਾਲਾ

ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ।

67. ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2 ਮਾਰਚ 2020 ਨੂੰ ਇਕ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮੋਏਫ&ਸੀਸੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸੋਧੇ ਗਏ ਈਸੀ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ। ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ 26.2.2020, 7.4.2020 ਅਤੇ 29.5.2020 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ।

68. ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ 19ਵੇਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਜੂਨ 2020 ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸੋਧੀ ਗਈ ਈ.ਸੀ. ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਐਕਸਪਰਟ ਐਪਰੇਜ਼ਲ ਕਮੇਟੀ (ਈ.ਏ.ਸੀ.) ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣ ਕਮੇਟੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵਾਤਾਵਰਣ (ਸੁਰੱਖਿਆ) ਐਕਟ, 1986 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗੀ।

69. 6ਵੇਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਅਗਸਤ 2020 ਅਤੇ 7ਵੇਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਅਗਸਤ 2020 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਈ.ਏ.ਸੀ. ਦੀ 35ਵੀਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਕਮੇਟੀ ਅੱਗੇ ਆਨਲਾਈਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

70. ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਵਿਚਾਰ ਵਿਮਰਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਈ.ਏ.ਸੀ. ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟਾਂ 'ਤੇ ਪਰਖਿਆ ਅਤੇ ਪਰਿਆਵਰਣੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ (ਈ.ਆਈ.ਏ.) ਅਤੇ ਪਰਿਆਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ (ਈ.ਐਮ.ਪੀ.) ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਸਟੈਂਡਰਡ ਟਰਮਜ਼ ਆਫ ਰੈਫਰੈਂਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟਰਮਜ਼ ਆਫ ਰੈਫਰੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ। ਈ.ਏ.ਸੀ. ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਲਾਂਟ ਇੱਕ ਚਾਲੂ ਇਕਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਈ.ਸੀ. ਰੈਫਰੈਂਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ।

71. 4ਥੇ$_{SUPERSCRIPT}$ ਸਤੰਬਰ 2020 ਨੂੰ, ਝਾਰਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 8ਵੇਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਸਤੰਬਰ 2020 ਤੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਓਂ ਤੋਂ ਜਵਾਬ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। 8ਵੇਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਸਤੰਬਰ 2020 ਨੂੰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 16ਵੇਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਜੁਲਾਈ 2018 ਅਤੇ 27ਵੇਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਸਤੰਬਰ 2018 ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਦਿਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ 16ਵੇਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਸਤੰਬਰ 2020 ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ।

72. 15ਵੇਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਸਤੰਬਰ 2020 ਨੂੰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਐਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਨੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 16ਵੇਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਸਤੰਬਰ 2020 ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਜੇ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਨੇ ਵੀ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 16ਵੇਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਸਤੰਬਰ 2021 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚੁਕਾਉਣ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ:

(i) ਮੋ.ਈ.ਐਫ.&ਸੀ.ਸੀ. ਦੀ ਐਕਸਪਰਟ ਐਪਰੇਜ਼ਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ, ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਵਿਚਾਰ ਵਿਮਰਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਈ.ਆਈ.ਏ. ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 2006 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਮਾਨਿਆ ਸ਼ਰਤ ਨੰ.

(ii) ਈ.ਸੀ. ਦੀ ਮਿਤੀ 21.02.2008 ਦੀ।

(iii) ਮੋ.ਈ.ਐਫ.&ਸੀ.ਸੀ. ਨੇ ਈ.ਸੀ. ਦੇ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਟੋ.ਆਰ. ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ 1986 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਪਿਛਲੀਆਂ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ। ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਸਟੀਲ ਸਟੀਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਅਨਜ ਬਨਾਮ ਇੰਦਿਰਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

(iii) ਐਲੈਂਬਿਕ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਰੋਹਿਤ ਪ੍ਰਜਾਪਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ2$_{SUPERSCRIPT}$ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਿਛੋਂ ਦੀ ECs ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਪਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 142 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਕੁਝ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ।

73. ਦਫਤਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪੱਤਰ, ਜੋ ਕਿ F.No. 22-21/2020-IA III, ਮਿਤੀ 7ਵੀਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਜੁਲਾਈ 2021 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਵਿੱਚ ਮੋਇਫ ਅਤੇ ਸੀਸੀ ਨੇ EIA ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 2006 ਅਧੀਨ ਉਲੰਘਣਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਮਿਆਰੀ ਆਪਰੇਟਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ (SOP) ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ।

74. ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਦਫਤਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪੱਤਰ, ਅੰਤਰਾਲ ਵਿੱਚ, ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"ਮੰਤਰਾਲਾ ਨੇ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ S.O.804(E), ਮਿਤੀ 14ਵੀਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਮਾਰਚ, 2017 ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਕਿ ਸਾਈਟ 'ਤੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪਿਛਲੇ EC ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਪਾਰ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿਸਤਾਰਿਤ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਪਿਛਲੇ EC ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਉਤਪਾਦ ਮਿਸ਼ਰਣ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਧੀਨ EIA ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, 2006.

2. ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਲਾਗੂ ਸੀ ਅਰਥਾਤ 14.03.2017 ਤੋਂ 13.09.2017 ਤੱਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 14.03.2018 ਤੋਂ 13.04.2018 ਤੱਕ।

3. ਮਾਣਯੋਗ NGT ਨੇ ਮੂਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 287 ਦੇ 2020 ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਦਸਤਕ ਐਨ.ਜੀ.ਓ. ਬਨਾਮ ਸਾਇਨੇਕੈਮ ਆਰਗੈਨਿਕਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਅਤੇ ਉਸੇ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 298 ਦੇ 2020 ਵਿੱਚ ਵਿਨੀਤ ਨਗਰ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਭੂ-ਜਲ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ, ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ 03.06.2021 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ "(...) ਪਿਛਲੇ ਉਲੰਘਣਾਂ ਲਈ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਭੁਗਤਾਨ ਸਿਦਧਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਹਨ"।

4. ਹੋਰ, ਮਾਣਯੋਗ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਰਿਆਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ O.A ਨੰਬਰ 34/2020 WZ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਨਾਜੀ ਬੀ. ਗਾਂਭੀਰੇ ਬਨਾਮ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਸਰਕਾਰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ, ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ 24.05.2021 ਨੂੰ ਦਿਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿ "... ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ EC ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਉਚਿਤ SoP ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਖਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਮੋਇਫ ਨੂੰ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ SoP ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਸਾਰੇ SEIAAs ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ"।

5. ਇਸ ਲਈ, ਮਾਣਯੋਗ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ, ਉਲੰਘਣਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮਿਆਰੀ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ (ਐਸ.ਓ.ਪੀ.) ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮੰਤਰਾਲਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ 'ਉਲੰਘਣਾ' ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਾਣੂ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸਟਰਕਚਰਲ/ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਫਰੇਮਵਰਕ ਦੀ ਲੋੜ ਕਾਰਨ ਲੰਬਿਤ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ 'ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਭੁਗਤਾਨ ਸਿਦਾਂਤ' ਅਤੇ 'ਅਨੁਪਾਤਿਕਤਾ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ' 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੰਦੇਹ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਕਿ ਉਲੰਘਣਕਾਰੀਆਂ/ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਜਾਂ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਤੁਰੰਤ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।

6. ਮਾਣਯੋਗ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ, ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਜਾਂਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਸਤਾਰਤ ਐਸ.ਓ.ਪੀ. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਖਾਕਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਸ.ਓ.ਪੀ. ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ/ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਦਿਸ਼ਾ ਮਿਲੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਨੁਪਾਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਖਾਕਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

75. 7ਜੁਲਾਈ 2021 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਕਤ ਦਫਤਰੀ ਜ਼ਿਕਰਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਆਰੀ

ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਭਿੰਨ ਨਿਆਇਕ ਐਲਾਨਾਂ ਸਮੇਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਐਲੈਂਬਿਕ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ।

76. ਮਿਆਰੀ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਲੰਘਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਈ.ਸੀ. ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਨੁਪਾਤਿਕਤਾ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਦਾਂਤ ਕਿ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਉਪਾਯਾਂ ਦੀ ਲਾਗਤ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ, ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ।

77. 15ਜੁਲਾਈ 2021 ਨੂੰ WP(MD) 11757 ਦੇ 2021 ਵਿੱਚ ਫਾਤਿਮਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਮਦੁਰਾਈ ਬੈਂਚ ਆਫ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਿਆਰੀ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

78. 25ਅਗਸਤ 2021 ਨੂੰ ਦਿਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਮੋਇਫ਼&ਸੀ.ਸੀ. ਨੇ ਫਿਲਹਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਅਬੇਅੰਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

79. ਮੋਇਫ਼ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਈ.ਸੀ. ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਮਿਆਰੀ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਮਦੁਰਾਈ ਬੈਂਚ ਆਫ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ, ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 15ਜੁਲਾਈ 2021 ਵਿੱਚ, ਐਲੈਂਬਿਕ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਸਟੀਲ ਕਾਸਟਿੰਗਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ।

[ਇੰਦਿਰਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

80. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ 5 ਅਗਸਤ 2020 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਸੋਧੀ ਗਈ ਈ.ਸੀ. ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਆਈ.ਏ.ਨੰ.125221 ਦੀ 2021 ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

81. ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਗੈਰ-ਸਮਝੌਤਾਯੋਗ ਹੈ। ਕੋਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਮਾਨਕਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰਿਵੇਸ਼ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਪਰਿਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਪਰਿਵੇਸ਼ਕ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਸਾਈਟ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਉਪਯੁਕਤਤਾ, ਅਤੇ ਪਰਿਵੇਸ਼ਕ ਮਾਨਕਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਢਾਂਚਾਗਤ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਉੱਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭਵਿੱਖ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਚੈੱਕ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

82. ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਸਥਾਪਨਾ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਂਕੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੀ ਸਾਈਟ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾ ਲਈ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਲੀਅਰੈਂਸਾਂ ਅਤੇ ਆਗਿਆਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਸਥਾਪਨਾ ਅਨਿਵਾਰਿਆਂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਅਤੇ ਅਸਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੈੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

83. ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਪਹਿਲਾਂ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ ਤੇ

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਉੱਤੇ ਅਸਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਐਕਸ-ਪੋਸਟ ਫੈਕਟੋ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਮੰਗ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ। ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਐਕਸ ਪੋਸਟ ਫੈਕਟੋ ਕਲੀਅਰੈਂਸਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਕਨੀਕੀ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਡੈਂਟਿਕ ਕਠੋਰਤਾ ਨਾਲ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਬੇਖਬਰ ਕਿ ਇੱਕ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਕੀ ਹੋਣਗੇ।

84. 1986 ਦਾ ਐਕਟ ਐਕਸ ਪੋਸਟ ਫੈਕਟੋ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਖਤ ਅਨੁਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮਾਂ, ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਾਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਖਤ ਅਨੁਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ, ਉਚਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪਰਿਵੇਸ਼ਕ ਮਾਨਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ, ਜਾਂ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ [ਟੈਕਸਟ ਜਾਰੀ ਹੈ..] ਪਰਿਵੇਸ਼ਕ ਮਾਨਕਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਢਿੱਲ ਅਤੇ ਐਕਸ ਪੋਸਟ ਫੈਕਟੋ ਈ.ਸੀ. ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨਾਲ, ਅਦਾਲਤ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਜਾਂ ਸੈਂਕੜੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜ

85. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਲਾਫਾਰਜ ਉਮਿਆਮ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ("ਲਾਫਾਰਜ") ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ (2011) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 338 ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"119. ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ "ਅਨੁਪਾਤਿਕਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ" ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੀਏ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਯੋਗਤਾ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਬੇਮਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੀੜ੍ਹੀਗਤ ਨਿਆਂਪਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਸੁਸੰਗਤ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਆਂਪਣਾਂ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਨੀਤੀ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਛੋਟ ਛੋਟ ਅਪਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਉਪਯੋਗ ਸਬੰਧੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਮਾਨਤਾ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅੰਵਲ 'ਤੇ ਪਰਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ? ਕੀ ਕੋਈ ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਕ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਕੀ ਫੈਸਲਾ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ (ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ) ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਹੈ? ਕੀ ਫੈਸਲਾ ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਸੁਸੰਗਤ ਹੈ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕਿ ਕੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਕਹੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਸੰਤੁਲਿਤ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ? ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਮੋਇਫ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੂਚਿਤ ਹੈ, ਸਹੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਖਪਾਤ ਜਾਂ ਬੰਧਨ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ "ਮਾਰਜਿਨ ਆਫ ਅਪ੍ਰੀਸ਼ੀਏਸ਼ਨ" ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।"

86. ਐਲੈਂਬਿਕ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਜ਼ (ਉੱਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਸ਼ਾਹਦਾ ਕੀਤਾ:-

"27. ਇੱਕ ਪਿਛੋਂਕਾਰ ਈ.ਸੀ. ਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਵਾਤਾਵਰਣੀ ਨਿਆਂਪ੍ਰਣ ਦੇ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਈ.ਆਈ.ਏ. ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 27 ਜਨਵਰੀ 1994 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਭਿਸ਼ਾਪ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਮਨ ਕਾਰਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਹੈ, ਇਹ ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਨਾਮੁਰਾਦ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਿਛੋਂਕਾਰ ਈ.ਸੀ. ਜਾਂ ਪਿਛੋਂਕਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵਾਤਾਵਰਣੀ ਨਿਆਂਪ੍ਰਣ ਨਾਲ ਅਜਨਬੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਈ.ਸੀ. ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਇੱਕ ਸਾਵਧਾਨੀਪੂਰਨ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ 'ਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨਾ। ਈ.ਸੀ. ਵੱਖ ਵੱਖ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਪੜਾਅਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਬਲਿਕ ਸੁਣਵਾਈ, ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ, ਸਕੋਪਿੰਗ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਰਗੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪੜਾਅ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅੰਗ ਹਨ ਜੋ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਦੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਕੈਲਕੁਲਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਿਛੋਂਕਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਈ.ਸੀ. ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਈ.ਸੀ. ਦੇ ਬਿਨਾਂ, ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜੋ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ। ਨਾਲ ਹੀ, ਜੇ ਈ.ਸੀ. ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾ

[ਇੰਦਿਰਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ.]

87. ਐਲੈਂਬਿਕ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਿੱਛੋਂ ਦੀਆਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਪਸੰਦ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਤਿੰਨ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੇ ਪਰਿਣਾਮਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:-

44. ਹੁਣ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਿਸ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਤਿੰਨ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਈਸੀਜ਼ ਨੂੰ 14 ਮਈ 2003 ਤੱਕ ਐਲੈਂਬਿਕ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਲਈ, 17 ਜੁਲਾਈ 2003 ਲਈ ਯੂਨਾਈਟੇਡ ਫਾਸਫੋਰਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਲਈ, ਅਤੇ 23 ਦਸੰਬਰ 2002 ਲਈ ਯੂਨੀਕ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ। ਤਿੰਨੋਂ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵੈਧ ਈਸੀ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ, ਇਕੋਲੋਜੀ ਅਤੇ ਜੈਵ ਵਿਵਿਧਤਾ ਉੱਤੇ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦਾ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਸਥਿਤ ਹਨ। ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਿਯੰਤਰਣ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ 2009-2010 ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੰਪਰਹੈਂਸਿਵ ਐਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟਲ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਇੰਡੈਕਸ4 ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ 45 ਵਿੱਚ 88 ਸਥਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਤਿੰਨ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਸਹੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਈ ਹਾਲਾਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਉਚਿਤ ਮਾਪ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਣਯੋਗ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨੋਂ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੇ ਈਸੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਸੀ ਜਦੋਂ 1994 ਦੀ ਈਆਈਏ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਦੂਜਾ, ਈਸੀਜ਼ ਦੇ ਅਨੁਦਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤਿੰਨੋਂ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੀਆਂ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਇਕਾਈਆਂ ਨੇ ਸਮਾਂ ਸਮਾਂ ਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਲਈ ਵੀ ਈਸੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਤੀਜਾ, ਐਮ.ਓ.ਈ.ਐਫ. ਨੇ 5 ਨਵੰਬਰ 1998 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਰਕੁਲਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ 31 ਮਾਰਚ 1999 ਤੱਕ ਈਸੀਜ਼ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 30 ਜੂਨ 2001 ਤੱਕ ਵਧਾਈ ਗਈ। 14 ਮਈ 2002 ਨੂੰ, ਡੈਡਲਾਈਨ ਨੂੰ 31 ਮਾਰਚ 2003 ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਉੱਤੇ ਸੀ। ਐਮ.ਓ.ਈ.ਐਫ. ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਕੁਲਰ ਜੋ ਈਸੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸਨ ਗੋਆ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ (I) ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ9 ਵਿੱਚ। ਚੌਥਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਲਾਫਾਰਜ ਉਮੀਆਮ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ10 ("ਲਾਫਾਰਜ") ਵਿੱਚ ਮੇਘਾਲਯ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਚੂਨਾ ਪੱਥਰ ਦੀਆਂ ਖਾਣ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਪਿੱਛੋਂ ਦੀਆਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਲਾਫਾਰਜ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਪਿੱਛੋਂ ਦੀਆਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰੋਪੋਨੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਦਬਾਅ ਅਤੇ ਮੋਏਫ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਗੈਰ-ਲਾਗੂਤਾ ਦੁਆਰਾ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪਿੱਛੋਂ ਦੀਆਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੇਸੀ ਕਬੀਲਿਆਂ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੋਏਫ ਨੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਸਵਾਸਨ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦਾ ਰੁਖ ਅਪਣਾਇਆ ਸੀ।

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

46. ਲਾਫਾਰਜ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਥਰਮ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਪਟੇਲ ਵਿਪੁਲਕੁਮਾਰ ਰਾਮਜੀਭਾਈ11 SUPERSCRIPT ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਕਿ ਕੀ ਬਿਨਾਂ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਈ.ਸੀ. ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੈਧ ਸੀ। ਨਿਆਂਕਾ ਉਦੈ ਉਮੇਸ਼ ਲਲਿਤ ਨੇ ਬੈਂਚ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ ਹੁੰਦਿਆਂ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਤਾ:

"19...ਜਨਤਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ/ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇਣ ਜਾਂ ਛੋਟ ਦੇਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਹੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਅਵੈਧ ਅਤੇ ਅਨੁਚਿਤ ਸੀ।"

47. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਈ.ਸੀ. ਦੇਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇਕਾਈ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਤਾ:

"20. ਇਸੇ ਸਮੇਂ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ 27-1-2010 ਨੂੰ ਪਰਿਆਵਰਣ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 7-7-2014 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਦੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰਿਤ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਤਬ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਜਨਤਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ/ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ/ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਜਾਮਾ ਪਹਿਨਾਉਣ ਲਈ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਚੂੰਕਿ ਵਿਸਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਪੂਰੇ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਜਨਤਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ/ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਖਿਲਾਫ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਮੰਡੇਟ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ 20-2-2008 ਦੀ ਪਰਿਆਵਰਣ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਜਨਤਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ/ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ 27-1-2010 ਦੀ ਪਰਿਆਵਰਣ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਵੈਧ ਰਹੇਗੀ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਵਿਸਤਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰੇ ਮਿਲਾਉਣ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਨਤਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ/ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਫੈਸਲਾਕੁੰਨ ਤੋਂ ਪੋਸਟ-ਫੈਸਲਾਕੁੰਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ/ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅੱਜ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।"

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

48. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨੋਟ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਤਿੰਨ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੇ 1994 ਦੀ ਈ.ਆਈ.ਏ. ਸੂਚਨਾ ਤੋਂ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਬਿਨਾਂ ਈ.ਸੀ. ਦੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਹਰੇਕ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਈ.ਸੀ. ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ ਸੋਧੀ ਗਈ ਈ.ਸੀ. ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਈ.ਸੀ. 14 ਮਈ 2003 (ਐਲੇਂਬਿਕ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ), 17 ਜੁਲਾਈ 2003 (ਯੂਨਾਈਟੇਡ ਫਾਸਫੋਰਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ), ਅਤੇ 23 ਦਸੰਬਰ 2002 (ਯੂਨੀਕ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ) ਤੋਂ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਤਿੰਨੇਂ ਇਕਾਈਆਂ ਨੇ ਆਧਾਰਭੂਤ ਢਾਂਚਾਗਤ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

49. ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਤੁਲਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਆਵਰਣੀ ਸਾਫ਼-ਸਫਾਈਆਂ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜੋ ਈ.ਸੀ.ਜ਼ ਦੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਕਾਈਆਂ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਲਈ ਹਨ, ਅਨੁਪਾਤਿਕਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ। ਇਸੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਰਿਆਵਰਣੀ ਘਾਟੇ ਤੋਂ ਬੇਖਬਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੈਧ ਈ.ਸੀ.ਜ਼ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਤਿੰਨ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੇ ਈ.ਸੀ. ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਟਾਲਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਅਨੁਪਾਲਣਾ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਬੱਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਾਏ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਰਿਣਾਮਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਛੱਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਰਕਮ ਪਰਿਆਵਰਣ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਤਿੰਨ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ 10 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਾਸ਼ੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਰਕਮ ਜੀ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਔਦਯੋਗਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਰਿਆਵਰਣ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤੀ ਉਪਾਅ ਲਈ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਰਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਈ.ਸੀ.ਜ਼ ਦੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਪਰਿਆਵਰਣ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੇ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਵਜੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ। ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 142 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਐਲੇਂਬਿਕ

ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਯੂਨਾਈਟੇਡ ਫਾਸਫੋਰਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਯੂਨੀਕ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਨੂੰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੀ ਰਕਮ ਜੀ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਜਮ੍ਹਾਂ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਰਕਮ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਰਕਮ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਦੀ 8 ਜਨਵਰੀ 2016 ਦੀ ਫੈਸਲਾ ਜਿਸ ਨੇ ਈ.ਸੀ.ਜ਼ ਦੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉੱਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਅਤੇ 17 ਮਈ 2016 ਦੇ ਸਮੀਖਿਆ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱ

87. ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜੋ ਕਿ ਐਸ.ਓ 804(ਈ) ਮਿਤੀ 14ਵੀਂ ਮਾਰਚ, 2017 ਹੈ

ਅਲੈਂਬਿਕ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ 2002 ਦੇ ਇੱਕ ਸਰਕੁਲਰ ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀਅਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ 27 ਜਨਵਰੀ, 1994 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਈ.ਆਈ.ਏ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ। ਪਰ ਪਿੱਛੋਂ ਪਰਿਆਵਰਣ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਨੂੰ ਰੁਟੀਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਪਰ ਅਸਾਧਾਰਣ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਰਿਆਵਰਣੀ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜਿੱਥੇ ਪਿੱਛੋਂ ਪਰਿਆਵਰਣ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪਰਿਣਾਮ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਪਰਿਣਾਮਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹਨ ਅਤੇ ਉੱਦਯੋਗ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਲਾਗੂ ਨਿਯਮਾਂ, ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਖਤ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿੱਛੋਂ ਪਰਿਆਵਰਣ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਿੱਛੋਂ ਪਰਿਆਵਰਣ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਦੰਡਾਤਮਕ ਉਪਾਯ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਭਟਕਣ ਵਾਲੇ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ 'ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਭੁਗਤਾਉ' ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾ ਕੇ ਦੰਡਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਿਆਵਰਣ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਵਸੂਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

88. ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ਯੁਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੋਸ਼ਯੁਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਪਾਤਿਕਤਾ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਥੇ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਪਰਿਆਵਰਣ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਜਾਂ ਜੇ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮੌਜ਼ਾ ਸਾਊਥ ਪਰਬਤਪੁਰ ਵਿੱਚ 1350 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਟਡ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ (3ਐਮਟੀਪੀਏ) ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਿਆਵਰਣ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਪਰਿਆਵਰਣ ਕਲੀਅਰੈਂਸ 21ਸਤੰਬਰ 2008 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਵੱਲੋਂ 5ਜੀ ਮਈ 2008 ਨੂੰ ਆਪਰੇਟ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

89. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਮੌਜ਼ਾ ਭਗਾਬੰਦ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਸਾਈਟ ਤੋਂ 5.3 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਈ.ਸੀ. ਅਤੇ ਸੀ.ਟੀ.ਈ. ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਦਲਾਅ ਮਾਮੂਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਉਸ ਈ.ਆਈ.ਏ./ਈ.ਐਮ.ਪੀ. 'ਤੇ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਈ.ਸੀ. ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਸਥਾਨ ਬਦਲਾਅ ਲਈ ਮੋ.ਈ.ਐਫ. ਦੀ 22ਜਨਵਰੀ 2010 ਦੀ ਸਰਕੁਲਰ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੀਂ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ।

90. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੋ.ਈ.ਐਫ. ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਦਿਨਾਂਕ 2.12.2011 ਨਾਲ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਪਰਿਆਵਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਥਾਨ ਬਦਲਣ ਲਈ ਤਾਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਈਰ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਜਾਂ 22ਜਨਵਰੀ 2010 ਦੀ ਉਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਛੋਟ ਸੀ।

91. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਦਾ ਹੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਟਡ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਪਰਿਸਰ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਕਿਸੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇੰਡੀਅਨ ਫਾਰੈਸਟ ਐਕਟ, 1927 ਜਾਂ ਫਾਰੈਸਟ ਕੰਜਰਵੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1980 ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਮੋ.ਈ.ਐਫ. ਨੇ ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਪਰਿਆਵਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ

ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੋਵੇ, ਕਿ ਸਾਈਟ ਦੇ ਸਥਾਨ ਬਦਲਣ ਨਾਲ ਪਰਿਆਵਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਪਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਸ ਦੀ ਵਿਚਾਰਣਾ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ/ਫੋਰਮ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਸਦਾ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਵੀਂਤਮ ਈ.ਸੀ. ਲਈ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਪਿੱਛੇ ਹੱਟੇ ਜੰਗਲ ਸਫਾਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। 17 ਦਸੰਬਰ 2019 ਨੂੰ, ਮੋਏਫ&ਸੀ.ਸੀ. ਨੇ ਜੰਗਲ ਸਫਾਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਜੰਗਲ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਿੱਛੇ ਹੱਟੇ ਸਿਦਾਂਤਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਨਵੀਂਤਮ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿਚਾਰਧੀਨ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਕੋਈ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ 7 ਜੁਲਾਈ 2021 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਟੈਂਡਰਡ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਾਲੇ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ।

ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਗਲਤਫਹਿਮੀ ਵਾਲਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅੰਤਰਿਮ ਸਟੇਅ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀਆਂ ਸਟੈਂਡਰਡ ਆਪਰੇਟਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 7 ਜੁਲਾਈ, 2021 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ/ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਦੋਸ਼ਲਾਗੂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦਿਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 300 ਨਿਯਮਤ ਅਤੇ 700 ਠੇਕਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਾਮਗਾਰ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਟਡ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਐਲੈਂਬਿਕ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਜ਼ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਜਾਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਥਾਪਨਾ ਨੂੰ ਨਵੀਂਤਮ ਈ.ਸੀ. ਦੇਣ ਦੀ ਅਨੁਮਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ, ਉਸ ਸਥਾਪਨਾ ਖਿਲਾਫ ਉਲੰਘਣਾਂ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਦਾਂਤ 'ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇ' ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ। ਆਈ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਅਤੇ ਅਸਰ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਮੁੱਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਂਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਦੰਡਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵਸੂਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੰਡਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਨਵੀਂਤਮ ਈ.ਸੀ., ਸੀ.ਟੀ.ਓ. ਆਦਿ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਪਰਿਆਵਰਣੀ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਸਖਤ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

95. ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸੋਧੀ ਈ.ਸੀ. ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਹੋਣ ਤੱਕ, ਈ.ਸੀ., ਐਫ.ਸੀ., ਸੀ.ਟੀ.ਈ. ਜਾਂ ਸੀ.ਟੀ.ਓ. ਦੀ ਕਮੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ

ਅਪੀਲਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਈਆਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta

Advocate